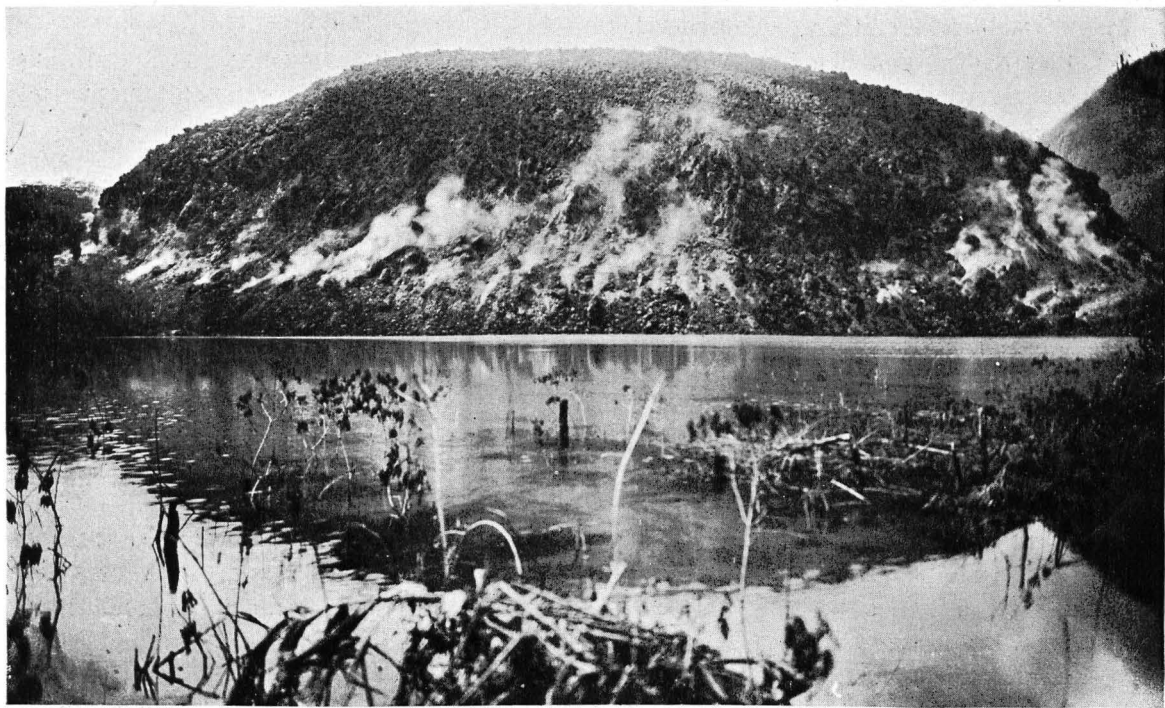

VAN BANDOENG NAAR DE GALOENGGOENG.

Ruim een dertigtal leden en genoodigden trokken Zaterdagmiddag, 23 Augustus, onder leiding van den heer VAN RIJN, Bandoengs voorzitter, per trein naar Tasikmalaja. Daar werd overnacht, om den volgenden morgen vroeg op weg te kunnen gaan.

Tot Tjiponjo ging het met karretjes. Begunstigd door mooi, helder weer, had men daar reeds een mooi gezicht op den krater, die, naar het Zuidwesten geopend, een blik gunde in zijn inwendige, waarbinnen de eruptie zich heeft afgespeeld. Die krateropening wordt naar de zijde van den aanschouwer afgesloten door den ruim 120 M. hooger Goenoeng Warirang, die feitelijk als dam het water uit het kratermeer het afvloeien belet. Hij is begroeid en treffend was het te zien hoe zijn groene helling langs den top uitkwam tegen den pikzwarten wand van de pas opgeworpen lava-prop, die een 30 tal M. boven den Warirang uitsteekt en achter dezen (van Tjiponjo uit gezien) in het kratermeer verzezen is.

Na Tjiponjo ging de tocht te voet, te paard of in de tandoe verder., langs een zeer goed begaanbaar pad door niet al te zwaar terrein.

Het kratermeer heeft ongeveer den vorm gehad van een langsdoorsnee van een peer uit een electrische lamp met een bolronde buik. De fitting-buis geeft die doorsnee een uitwas. In dat uitwas nu vloeien twee kali's uit. Midden in het hartje van de peer is de eruptie aangevangen. Daar ontstond de eerste verheffing boven het watervlak. Door voortgaande oppersing groeide die lavaprop in drie dimensies uit, naar omhoog, en in de lengte en breedte kringvormig van het midden naar den glasomtrek van de peer toe. De toestand is nu zoo, dat de lava-pudding niet alleen de gansche peer-buik heeft opgevuld, doch den omtrek van die buik met een concentrische baan heeft overschreden. Van het vroegere kratermeer is alleen de fitting-hals overgebleven.

Een eigenaardige indruk maakte die bruinzwarte massa van 150 M. hoog, 500 M. in diameter. Nog treffenden maakte die de vroegere plantengroei die den meer-oever had omzoomd en nu troosteloos verkoold, verstoft, verdroogd een naargeestigheid tot uitdrukking bracht, die voor ontvankelijke gemoederen te beseffen gaf, wat een vreeselijk tooneel er te zien zou zijn gegeven als... het eens echt meenens was geweest. Toch—het leven is taai. Reeds hadden eenige boomvarens hun nieuwe, frissche groene spiralen uitgezonden; hun levenskracht was sterker dan de dood.

Onder leiding van den heer VAN ES, mijnningenieur, ging het gezelschap van de fitting uit om de peer heen, om daarna den terugtocht te aanvaarden. Het genoten schouwspel maakte moeite en kosten ruimschoots goed.

D. H.

CORRESPONDENTIE.

Jongejans te Boeloengan. De toegezonden huid is die van *Felis marmorata* Martin, een der katachtige zoogdieren, die hier zeer zeldzaam is, maar toch voor Java wordt opgegeven en waarvan in het musseum te Buitenzorg een exemplaar aanwezig is afkomstig van Djambi.

v. W.
